

ECHO

Świdwina

W numerze:

- Wizyta chińskich wydawców
- O matematycznej jedynce
- Sukces chóru „Sonores”
- Z dziejów ziemi świdwińskiej
- Konkurs Jana Śpiewaka
- Dzień Działacza Kultury
- Festiwal Organizacji Pozarządowych

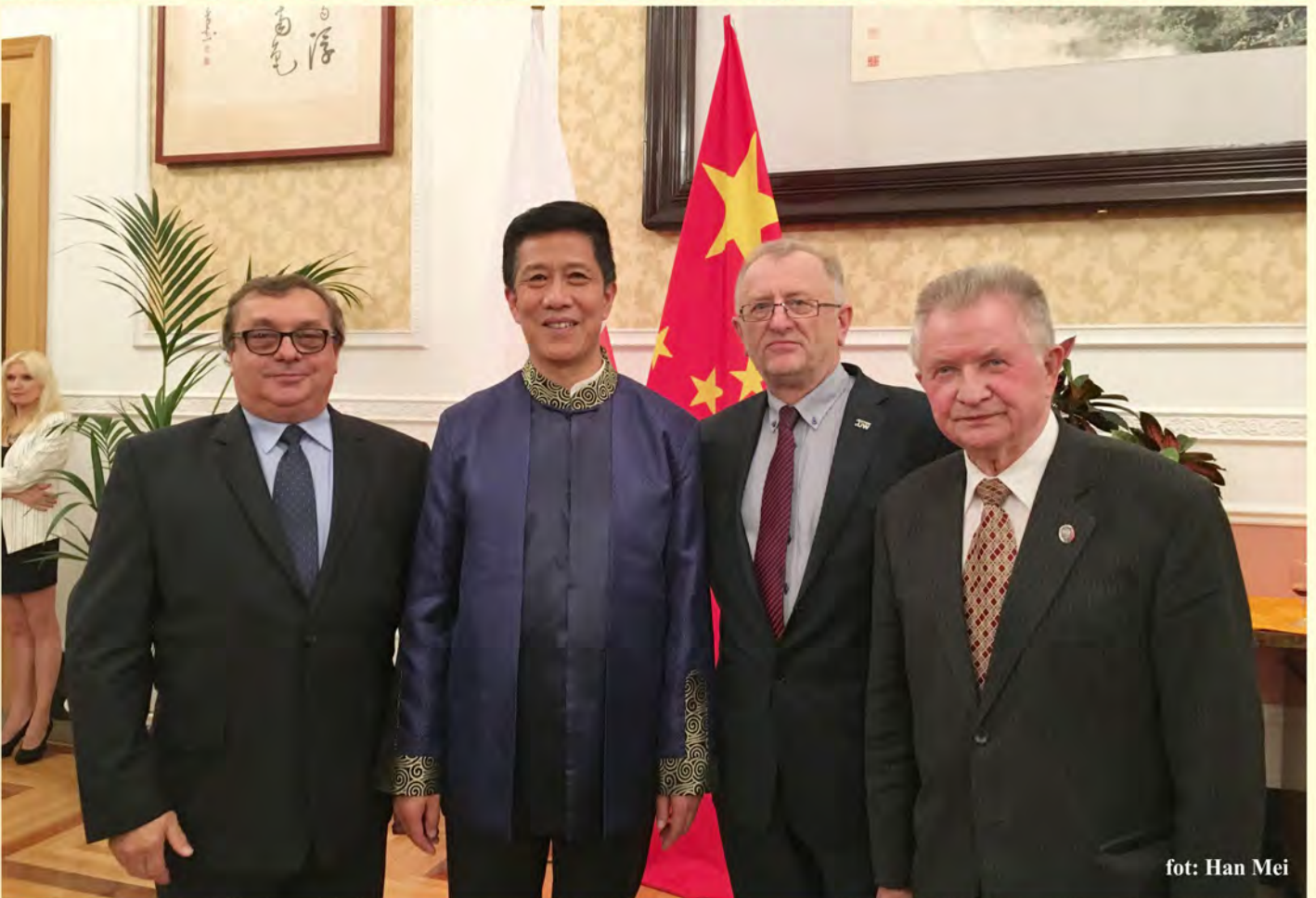
GAZETA PROMOCYJNA WYDAWNICTWA ADAM MARSZAŁEK

2017, nr 213/214

ISSN 1428-2186

NAKLAD 5000 EGZ.

ROCZNICA POWSTANIA CHIŃSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ

fot: Han Mei

Z okazji 68. rocznicy powstania Chińskiej Republiki Ludowej JE **Xi Jian** wraz z małżonką panią **Xia Jihui** wydali uroczysty bankiet. Uczestniczyło w nim kilkuset przedstawicieli świata polityki, kultury, nauki oraz dyplomatów akredytowanych w Polsce. Pan Ambasador w swym wystąpieniu wskazał, że w ciągu jego pięcioletniego pobytu w Polsce stosunki polsko-chińskie uległy znaczącej poprawie. Zwiększyła się częstotliwość wizyt przywódców obu państw oraz przedstawicieli różnych sfer życia. Podkreślił również znaczącą rolę Polski w realizacji idei Nowego Jedwabnego Szlaku. Wśród gości byli m.in.: prezes Marszałek Publishing Group dr **Adam Marszałek**, dziekan Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UW prof. **Stanisław Sulowski** oraz były Marszałek Senatu RP prof. **Longin Pastusiak**.

K.T.

fot: Andrzej Lek

FOTKI Z PREZYDENTAMI WYDAWNICTWO UNIwersYTETU LUDOWEGO W POZNANIU

W trakcie trwania II Ogólnopolskiego Kongresu Europeistyki do fotografii z grupą uczonych pozował Prezydent RP **Andrzej Duda**. Obok niego stanęli profesorowie: **Tadeusz Dmochowski**, **Grzegorz Piwnicki**, **Wojciech Nowiak**, **Andrzej Furier**, **Krystyna Gomółka**, prezes dr **Adam Marszałek** oraz organizatorzy i rektor Uniwersytetu Szczecińskiego prof. zw. dr hab. **Edward Włodarczyk**.

Natomiast podczas bankietu z okazji 68. rocznicy powstania Chińskiej Republiki Ludowej na wspólnej fotografii uwieczniliśmy prezesa **Adama Marszałka** z byłym Prezydentem RP **Bronisławem Komorowskim**.

J.S.

ZAPROSZENIE DLA PANI REKTOR

Na początku października panie profesor **Joanna Marszałek-Kawa** oraz **Danuta Plecka** odbyły staż naukowy na Bakijsko-Słowiańskim Uniwersytecie. W trakcie pobytu na tej znakomitej uczelni spotkały się z Jej Magnificencją prof. **Nurlaną Alijewą** oraz prorektorem **Rafiqiem Nowruzowem**. W rozmowie uczestniczyli również dyrektor Centrum Kultury i Języka Polskiego doc. **Ludmiła Talibowa** oraz prorektor **Nagiyev Abulfaz**. Profesor Joanna wręczyła Pani Rektor zaproszenie na V Międzynarodowy Kongres Azjatycki, który odbędzie się w Toruniu w maju 2018 roku.

D.P.

Z inicjatywy prezesa Towarzystwa Azji i Pacyfiku dr. **Adama Marszałka** goszcząca w Polsce delegacja Wydawnictwa Uniwersytetu Ludowego przeprowadziła rozmowy z prorektorem Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza prof. **Tadeuszem Wallasem** dotyczące współpracy naukowej i wydawniczej. Efektem spotkania było podpisanie memorandum zapowiadającego taką współpracę.

Dokument podpisali prezydent China Renmin University Press prof. **Li Yongqiang** oraz dziekan Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM prof. **Andrzej Stelmach**. W uroczystości uczestniczyli również: wiceprezes CRUP **Meng Chao**, **Liu Guanyu**, **Chen Jian**, **Wang Weijuan**, **Adam Marszałek**, prorektor prof. **Tadeusz Wallas** i prodziekan **Maciej Walkowski** oraz **Radosław Fiedler**.

P.W.

NA UNIwersYTECIE DYSKUTOWALI O LEGIONACH

W dniach 19–20 października odbyła się w Instytucie Historii i Archiwistyki UMK w Toruniu konferencja „Nie wierząc nam, że chcieć – to móc! Legiony i ich wpływ na sprawę polską w latach 1914–1918”, której organizatorami byli: prof. **Jarosław Kłaczek**, dr hab. **Krzysztof Kania** i dr **Zbigniew Girzyński** z Zakładu Historii XX wieku. Obrady były bardzo ciekawe, a długie rozmowy o tematyce historycznej kontynuowano podczas wieczornego przyjęcia w Zajeździe Staropolskim. Uczestniczył w nich prezes Marszałek Publishing Group dr **Adam Marszałek** – wydawca serii „O niepodległą i jej trwanie”, której kolejną częścią będą rezultaty tej konferencji.

W trakcie uroczystej kolacji na pamiątkowej fotografii uwieczniliśmy: dr. **Zbigniewa Girzyńskiego**, mgr **Joannę Napiórkowską**, profesorów **Jarosława Kłaczka** i **Przemysława Olstowskiego**, dr. **Tomasza Krzemińskiego**, dr. hab. **Tomasza Łaszkiwicza** oraz dr. **Jana Stanisława Ciechanowskiego**.

K.G.

MŁODZIEŻOWA RADA MIASTA W ŁOBZIE DOM NA OBRAZIE

W dniach od 13 do 15 października w Łobzie odbyło się Seminarium Młodzieży „Z plusem z Erasmusem”. Organizatorem spotkania był Sekretariat ds. Młodzieży Województwa Zachodniopomorskiego, Europe Direct-Szczecin oraz Urząd Miasta i Gminy w Łobzie. Młodzież brała udział w warsztatach i otwartych spotkaniach nt. Programu Erasmus+. Byli uczestnicy tego programu opowiadali jak wygląda wymiana międzynarodowa, czym jest wolontariat europejski i współpraca szkół w ramach programu e-Twinning. Nie zabrakło również czasu na wspólne zabawy i gry integracyjne. Młodzieżową Radę Miasta Świdwin reprezentowały **Magdalena Bieńkowska** i **Katarzyna Kopaczewska**, a opiekunem była **Marzena Tyszczyk**.

G.Sz.

CEREMONIA PASOWANIA UCZNIÓW

Po raz kolejny w Publicznej Szkole Podstawowej nr 1 im. Orła Białego w Świdwinie odbyła się ceremonia pasowania uczniów. Pierwszoklasiści podczas prezentacji programu artystycznego udowodnili, że posiadają wiedzę o Polsce, Świdwinie i swojej szkole. Recytowali wiersze, śpiewali piosenki i odpowiedzieli na trudne pytania zadane przez starszych kolegów z samorządu uczniowskiego, dlatego zgodnie z tradycją zostali pasowani na uczniów wypowiadając uroczyste słowa ślubowania, po których otrzymali legitymacje szkolne. Koledzy i koleżanki z klas trzecich powitali nowych uczniów w szkolnej społeczności, wręczając im wykonane przez siebie upominki. Nie zabrakło także pięknych i słodkich prezentów od samorządu miasta i Rady Rodziców.

foto: Magdalena Rogulska

Swoim przybyciem uroczystość uświetnili: **Stanisław Cieśliński**, wiceprzewodniczący Rady Miasta Świdwin, **Urszula Cieślińska**, zastępca Burmistrza Miasta Świdwin, **Bogdan Wachowiak**, kierownik Wydziału Oświaty Zdrowia Kultury i Sportu Urzędu Miasta Świdwin, **Wioleta Kaczyńska**, **Żaneta Wolińska**, **Marcin Czarnecki**, przedstawiciele Rady Rodziców Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1 im. Orła Białego w Świdwinie. **Barbara Pelka**, dyrektor szkoły, goście i rodzice przekazali pierwszoklasistom życzenia radości z codziennej podróży w cudowny świat nauki oraz wielu radosnych chwil wśród koleżanek i kolegów. Nad całością ceremonii czuwali nauczyciele: **Beata Wachowiak**, **Jarosław Pawelec**, **Mariola Skoczylas**, **Edyta Uss**.

Beata Wachowiak

Miłym prezentem obdarowała prezesa **Adama Marszałka** wywodząca się ze Świdwina poetka i malarka **Teresa Tomys**, która na jednym ze swych obrazów uwieczniła jego dom rodzinny.

J.W.

MISAKOWSKI NA ZAMKU

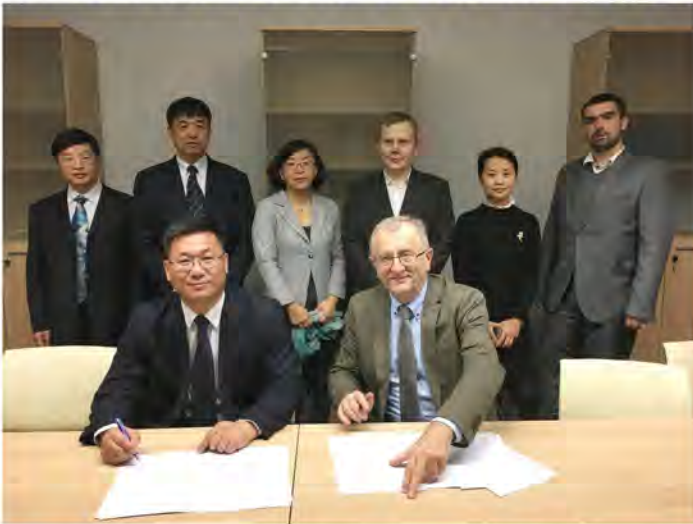
Z inicjatywy dyrektora Świdwińskiego Ośrodka Kultury **Bolesława Kurka** na dziedzińcu świdwińskiego zamku odsłonięto tablicę pamiątkową **Stanisława Misakowskiego**, poety i zasłużonego animatora kultury. Był on także pomysłodawcą konkursu poetyckiego im. Jana Śpiewaka. W zorganizowanym z tej okazji wieczorze wspomnień o poecie mówili profesorowie: **Zbigniew Zielonka**, **Kazimierz Nowosielski**, poeci: **Adam Ziemianin** i **Aleksander Jurewicz**, były dyrektor zamku **Marian Wiszniewski** oraz dr **Adam Marszałek**, który poinformował, że w najbliższym czasie ukaże się autobiograficzna książka **Stanisława Misakowskiego** zatytułowana *WFD czyli człowiek, który sam nie wie, kim jest*. Specjalny list prezentujący sylwetkę Stanisława Misakowskiego przesłała współpracująca z nim, mieszkająca obecnie w Gdańsku poetka **Irena Knapik-Machnowska**.

E.W.

MEMORANDUM W WARSZAWIE KONKURS POEZJI I PIOSENKI LWOWSKIEJ

Prezes China Renmin University Press prof. **Li Yongqiang** podpisał z dziekanem Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego prof. dr. hab. **Stanisławem Sulowskim** memorandum przewidujące współpracę obu instytucji. W uroczystości uczestniczyli także towarzyszący prezesowi CRUP wiceprezes **Meng Chao**, dyrektorzy **Liu Guangyu** i **Chen Jian**, redaktor **Wang Weijuan** oraz prodziekan **Łukasz Zamecki** i menadżer Wydawnictwa Adam Marszałek dr **Patryk Wawrzyński**.

K.G.

BEZPIECZEŃSTWO PRZESTRZENI PORADZIECKIEJ

Z udziałem kilkunastu specjalistów reprezentujących polskie i zagraniczne uczelnie w siedzibie Wydawnictwa Adam Marszałek odbyło się seminarium zorganizowane przez Redakcję „Nowej Polityki Wschodniej”. Jego efekty w postaci artykułów zostaną opublikowane w najbliższych numerach tego kwartalnika.

Wśród uczestników seminarium byli: prof. **Antonina Kozyrka**, prof. **Joanna Marszałek-Kawa**, prof. **Lyudmila Talibova**, prof. **Sergey Chirun**, prof. **Andrzej Furier**, prof. **Robert Kłaczynski**, dr **Izabela Borucińska-Dereszkiewicz**, dr **Anna Korzeniowska-Bihun**, dr **Robert Borocho**, dr **Patryk Wawrzyński**, dr **Jan Wiśniewski**, dr **Marek Żejmo**, lek. med. **Paulina Maria Nowicka**, mgr **Alicja Stańco-Wawrzyńska**, mgr **Paweł Bielicki**, mgr **Tomasz Waśkiel**, **Artem Graban**, **Wojciech Kuchta** oraz **Jakub Ignacy Żylicz**.

I.N.-B.

W świdwińskim zamku środa 11 października 2017 r. upłynęła pod znakiem wspomnień o Lwowie. Przeprowadzony został XVIII Powiatowy Konkurs Poezji i Piosenki Lwowskiej pod honorowym patronatem starosty świdwińskiego **Mirosława Majki**. Organizatorami konkursu byli: Świdwiński Ośrodek Kultury oraz Klub Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich w Świdwinie.

Dyrektor ŚOK **Bolesław Kurek** rozpoczynając tę sentymentalną imprezę powitał gości, wśród których byli: **Mirosław Majka** – Starosta Powiatu Świdwińskiego, **Danuta Malitowska** – Przewodnicząca Rady Powiatu Świdwin, **Henryk Klaman** – Przewodniczący Rady Miasta Świdwin, **Urszula Cieślińska** – Zastępca Burmistrza Świdwina, **Bogdan Wachowiak** – kierownik Wydziału Oświaty.

Patronujący konkursowi starosta **Mirosław Majka** podkreślił znaczącą rolę towarzystwa lwowskiego w życiu społecznym i kulturalnym miasta i powiatu.

Biorących udział w konkursie 23 recytatorów i 11 wokalistów oceniało jury w składzie: **Anna Teresińska** – przewodnicząca, **Magdalena Kaluska** i **Marta Kruczkowska**. Konkurs prowadziła **Barbara Radzikowska**.

W poszczególnych kategoriach zwyciężyli: **Karol Korf**, PSP nr 3 w Świdwinie – klasy I–III, **Laura Berkowska**, PSP nr 3 w Świdwinie – klasy IV–VII, szkoły ponadgimnazjalne: **Dominika Zachoszcz**, ZSP w Świdwinie, wśród piosenkarzy przyznano trzy pierwsze miejsca: **Julii Mazurkiewicz**, PSP nr 1 w Świdwinie, **Róży Adametz**, z klasy VI SP w Brzeźnie oraz zespołowi „**Jagody**”, klasy III–V SP w Bierzwnicy.

Za pomoc w realizacji imprezy prezes Klubu TML i KPW **Mieczysław Kostur** podziękował staroście **Mirosławowi Majce** i Burmistrzowi Miasta Świdwin **Janowi Owsiakowi**, a także organizatorom: dyrektorowi ŚOK **Bolesławowi Kurkowi** oraz **Andrzejowi Muchorowskiemu** dyrektorowi ZSRCKP i **Lidii Zychowicz**.

SPOTKANIE POKOLEŃ „TĘCZOWA GROMADKA” DLA NAUCZYCIELI

Dzień Edukacji Narodowej jest świętem szczególnie dla wszystkich pracowników oświaty, nie tylko ze względu na bukiety otrzymywane od szkolniaków czy też nietypową ciszę na lekcjach i przerwach, ale przede wszystkim dzięki możliwości spotkania się i porozmawiania, także o nieskolnych sprawach.

W „Dwójce” takie wydarzenie miało miejsce 13 października. Po raz kolejny przy wspólnym stole usiadły trzy pokolenia... To niesamowite móc znów zobaczyć swoich nauczycieli i po prostu z nimi być, ciesząc się wzajemnym towarzystwem. A wszystko to przy znakomitej oprawie artystycznej przygotowanej przez niesamowicie pomysłowych uczniów. To moment, gdy każdy pracownik szkoły może zobaczyć siebie oczami uczniów, w takim trochę krzywym zwierciadle.

Oprócz cudownych życzeń w „Dwójce” katedra uczniowska – już po raz trzeci – przyznała Oskary. W tym roku te prestiżowe wyróżnienia otrzymali między innymi byli dyrektorzy Szkoły Podstawowej nr 2: **Danuta Malitowska** i **Zbigniew Piastun**. Gratulujemy im z całego serca!

I znowu trzy pokolenia z niecierpliwością czekają na kolejną okazję do wspólnego świętowania.

Anna Łubniewicz

O WSPÓŁPRACY Z PORTEM LOTNICZYM

Z propozycją podjęcia współpracy biznesowej przybyły do Wydawnictwa Adam Marszałek **Magdalena Krusa**, dyrektor handlowy Portu Lotniczego Bydgoszcz S.A., oraz **Edyta Tomkiewicz**, specjalista ds. siatki połączeń i marketingu. Z dyrektorem Wydawnictwa **Iwoną Nadolską-Bartosia**k przedyskutowały zakres i warunki tej współpracy. Może być ona szczególnie owocna w czasie organizowania przez naszą oficynę dużych imprez, np. Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego czy seminariów naukowych o tematyce międzynarodowej.

Jako pierwszy z Torunia o współpracy z Portem Lotniczym Bydgoszcz podpisał rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika Jego Magnificencja prof. zw. dr. hab. **Andrzej Tretyn**.

E.W.

Z okazji Święta Komisji Edukacji Narodowej „Tęczowa Gromadka” zaprezentowała w Publicznej Szkole Podstawowej nr 2 i w Publicznym Przedszkolu nr 2 przedstawienie pt. Jak ptaszki paniom życzenia składały. Mali aktorzy przebrani za ptaki recytowali wierszyki, śpiewali radosne piosenki, tańczyli walczyka, a także złożyli życzenia oraz wręczyli pracownikom i gościom drobne upominki. Po występach przedszkolaków dyrektor **Joanna Bąkowska** wręczyła pracownikom Nagrody Dyrektora Szkoły. Tradycją naszego przedszkola jest zapraszanie tego dnia byłych pracowników przedszkola. Również i w tym roku nie zabrakło naszych emerytek, z którymi miło było się spotkać, porozmawiać, a także wspominać. Dziękujemy wszystkim za mile spędzony czas, a naszym przedszkolakom za pamięć. Życzymy wszystkim wielu sukcesów i zadowolenia z wykonywanej pracy.

N. Stankiewicz, M. Szydłowska, J. Zimny

JOLANTA NAWROT ZE „ZŁOTYM KLUCZEM” I TYTUŁEM HONOROWEGO OBYWATELA ZAMKU ŚWIDWIŃSKIEGO

Tradycyjnie pod koniec września na świdwińskim zamku odbył się 48. Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Jana Śpiewaka i Anny Kamińskiej. Jurorami konkursu byli prof. **Kazimierz Nowosielski** oraz poeci **Adam Ziemianin** i **Aleksander Jurewicz**. Główną nagrodę, którą był tytuł Honorowego Obywatela Zamku Świdwińskiego oraz „Złoty Klucz” do Bramy Zamkowej przyznano **Jolancie Nawrot** ze Słupcy. Wyróżnieniami pierwszego stopnia uhonorowano **Małgorzatę Cybulską** z Łodzi, **Rafała Barona** z Gdańska i **Karola Graczyka** z Torunia, a wyróżnieniami drugiego stopnia **Zofię Mikulę** z Warszawy, **Lesława Wolaka** z Jeleniej Góry i **Bolesława Wierzbickiego** z Lubuska.

Tradycyjnie już doskonale ze swej funkcji gospodarza i kierownika tego przedsięwzięcia wywiązał się dyrektor Świdwińskiego Ośrodka Kultury **Bolesław Kurtek** wspomagany przez załogę Zamku. Gałę finałową zakończył koncert **Grzegorza Tomczaka** z Zespołem.

E.W.

WIZYTA U BAKIJSKICH POLONISTÓW

Odbywające staż naukowy na Bakijskim Uniwersytecie Słowiańskim panie profesor **Joanna Marszałek-Kawa**, kierownik Katedry Systemu Politycznego RP oraz **Danuta Plecka** wygłosiły szereg wykładów dla studentów stosunków międzynarodowych, prawa, historii oraz polonistyki. Tematem ich wystąpień były ewolucja polskiego systemu politycznego i polski system wyborczy. Na fotografii panie profesor w towarzystwie doc. **Ludmiły Talibowej** oraz studentów Centrum Kultury i Języka Polskiego.

Ludmiła Talibowa

GENERAL BARTOSZCZE MA SWOJĄ ULICĘ

NOWA UMOWA TMG Z CRUP

Rada Miasta Świdwin dokonała zmian nazw czterech ulic. Samorządy zostały zobowiązane do zmian nazw na mocy ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. W razie, gdyby tego nie zrobili w określonym terminie, uczyniłby to wojewoda. W Świdwinie Instytut Pamięci Narodowej wskazał cztery takie ulice: Walki Młodych, Jana Tałdykina, Aleksandra Zawadzkiego, 3 Marca. Rada Miasta w Świdwinie nie miała wątpliwości, co do zasadności zmian trzech pierwszych nazw.

Dokonano zatem zmian tych nazw. Dawna ulica Walki Młodych to obecnie Sopotka, ulicę Zawadzkiego przemianowano na Deszczową, natomiast dawnej ulicy Tałdykina patronuje obecnie gen. bryg. Jacek Bartoszcze – pierwszy polski pilot, który zasiadał za sterami F-16, były dowódca 40. Pułku Lotnictwa Myśliwsko-Bombowego w Świdwinie (zginął w katastrofie lotniczej w 2005 roku). Inaczej wygląda sprawa z nazwą 3 Marca, którą nosi jedna z głównych ulic miasta. Upamiętniała zwycięskie walki o Świdwin w 1945 roku. Pamięć o tym dniu jest wciąż żywa, do dziś co roku 3 marca odbywają się uroczystości pod pomnikiem na głównym placu miasta. Wzorem wielu innych samorządów w Polsce, radni postanowili zatem pozostawić nazwę, lecz zmienić jej znaczenie. Obecnie upamiętnia ona ratyfikację Międzynarodowych Paktów Praw Człowieka, która miała miejsce 3 marca 1977 roku. Przy okazji zmieniono nieprawidłowo pisaną nazwę z 3-go Marca na 3 Marca. Instytut Pamięci Narodowej był przeciwny pozostawieniu ulicy 3 Marca, jednakże wojewoda uznał, że nazwa jest prawidłowa i uchwałę XXXI/253/17 Rady Miasta Świdwin z dnia 30 sierpnia 2017 r. w sprawie zmiany nazwy urzędowej ulicy w Świdwinie opublikował w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego pod pozycją 4099.

DRZEWA OZDOBIĄ ULICE

Efektom wizyty w Toruniu delegacji China Renmin University Press było podpisanie umowy z Time Marszałek Group. Przewiduje ona wydanie w Polsce trzech ważnych książek prezentujących główne założenia chińskiej polityki zagranicznej. Umowę podpisali prezes TMG dr **Adam Marszałek** oraz prezes CRUP prof. **Li Yongqiang**. W uroczystości podpisania umowy oprócz członków delegacji chińskiej uczestniczyli prof. **Leszek Buliński**, dyrektor **Iwona Nadolska-Bartosiak**, **Karolina Tagrus**, **Katarzyna Szczutkowska**, **Magdalena Łożyńska** i **Paweł Jaroniak**.

K.T.

W przyjęciach wydanych przez dr. **Adama Marszałka** na cześć chińskich gości uczestniczyli m.in.: przewodniczący Rady Miasta prof. **Marcin Czyżniewski**, wiceprezydent **Zbigniew Fiderewicz**, prezes **Adam Stando**, prof. **Andrzej Radziwiński** oraz panie **Halina Marszałek** i **Mirosława Gajek**.

SILNA „SŁABA PŁEĆ” FENIKSA

W dniu 6 października w Sosnowcu odbyły się VII Mistrzostwa Polski Juniorów do lat 18 i 23 oraz Seniorów w Trójboju Siłowym Klasycznym. Przedstawicielki UKL „Feniks” Świdwin – **Joanna Kruk** i **Julia Kobierecka** – wystartowały w tych zawodach, reprezentując tym razem Klub Sportów Siłowych ŚWIT Świdwin. W zawodach wystartowało ponad 90 kobiet z całej Polski. Wielki sukces odniosła **Julia Kobierecka**, która w kategorii Juniorek w wadze do 52 kg zdobyła złoty medal. Sukcesem zakończyła również swój start w zawodach **Joanna Kruk**, która w kategorii seniorów w wadze powyżej 84 kg wywalczyła brązowy medal. Trenerem naszych medalistek jest **Kamil Piotrowski**.

G.Sz.

Siedem ozdobnych drzewek zostało posadzonych na remontowanej ulicy 3 Marca. Jedną z głównych ulic Świdwina przechodzi gruntowny remont. Miasto zadbało o to, aby poprawić estetykę tego miejsca. Zakupiono i posadzono siedem sztuk drzewa z gatunku katalpa. Zabezpieczono je kratami oraz osłonami okołodrzewnymi. Wkrótce zostaną także ustawione dwie uliczne ławeczki z donicami, w których znajdują się ozdobne rośliny.

G.Sz.

FESTIWAL SZTUKI FAKTU REKTOR Z PREZESEM

W Toruniu w dniach 5–7 października odbywał się V Festiwal Sztuki Faktu. Grand Prix zdobył reportaż **Daniela Liszkiewicza** *Nie tak wyobrażałam sobie starość*. Organizatorami byli Miasto Toruń oraz Telewizja Polska.

Inicjator sprowadzenia tego Festiwalu do Torunia dr **Adam Marszałek** razem z **Małżonką** wydali uroczystą kolację, w której uczestniczyli: dyrektor i twórca Festiwalu Sztuki Faktu **Jacek Snopkiewicz**, dyrektor Teatru Polskiego Radia **Janusz Kukula**, redaktor **Monika Kalus**, prof. **Marek Chmaj**, JM Rektor UMK **Andrzej Tretyn**, prezes **Joanna Jarkiewicz-Tretyn**, Prezydent Miasta Torunia **Michał Zaleski**, dyrektor **Krystyna Zaleska**, Wiceprezydent Miasta Torunia **Zbigniew Fiderewicz** z małżonką **Krystyną**, Konsul Honorowy Litwy **Jerzy Bańkowski** z małżonką **Danutą**, prezes **Mirosława Gajek**, **Jacek Beszczyński**, dr **Daniel Kawa**, ksiądz prałat **Marek Rumiński** oraz zaproszone do pamiątkowej fotografii **Zuzanna** i **Marianna**.

O dotychczasowej i przyszłej współpracy Uniwersytetu Szczecińskiego z Wydawnictwem Adam Marszałek rozmawiał Prezes z J.M. Rektorem **Edwardem Włodarczykiem**. T.D.

DZIEKAN I PREZES

Z prezesem Twardych Pierników **Maciejem Wiśniewskim** o szansach toruńskich koszykarzy na zdobycie medalu w 2018 roku rozmawiał dziekan Wydziału Nauk ekonomicznych UMK prof. **Jerzy Boehlke**. D.K.

W części artystycznej wystąpiła **Maria Szatkowska** z Zespołem. Kończąc Festiwal galę z wielkim wdziękiem poprowadziła redaktor **Joanna Racewicz**, której występu gratulowali dyrektor **Jacek Snopkiewicz** oraz prezes **Halina Marszałek**. K.G.

LOTNICY ŚWIĘTOWALI W ŚWIDWINIE

Żołnierze z 1. Skrzydła Lotnictwa Taktycznego obchodzili swoje święto 29 września na Placu Konstytucji 3 Maja. Świdwińskie Skrzydło istnieje od 2009 roku i co roku we wrześniu obchodzi swoje święto. Jest to coroczna okazja do podsumowania bieżących zadań jej formacji, jej osiągnięć oraz nagrodzenia wyróżniających się żołnierzy. Podczas uroczystości przypomniano także historię wojsk lotniczych w Świdwinie.

Burmistrz **Jan Owsiak** pogratulował żołnierzom ich święta i przypomniał, że wojsko jest największym pracodawcą w Świdwinie. Nad głowami zebranych przeleciały samoloty bojowe, a zwieńczeniem uroczystości była defilada z orkiestrą wojskową na czele. G.Sz.

III ŚWIDWIŃSKI FESTIWAL ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

W dniu 16 września br. na świdwińskim podzamczu odbył się III Świdwiński Festiwal Organizacji Pozarządowych.

Impreza organizowana jest od kilku lat przez członków sektora pozarządowego i z roku na rok cieszy się coraz większą popularnością. W czasie festiwalu zaprezentowały się lokalne i regionalne organizacje pozarządowe oraz instytucje wspierające: Lokalna Grupa Działania Powiatu Świdwińskiego, Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Caissa”, Sieć Zachodniopomorska Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej (SZOWES), Stowarzyszenie „Promyk”, Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Carpe Diem, Świdwiński Oddział Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami, Świdwińskie Stowarzyszenie „Amazonka”, Świdwińska Szkoła Ekologiczno Wędkarska, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Świdwińskie Stowarzyszenie Lotnictwa Rekreacyjnego, Uczniowski Klub Lekkoatletyczny „Feniks” Świdwin, Zamkowe Stowarzyszenie Numizmatyczne w Świdwinie.

Uroczystego otwarcia festiwalu dokonali Pan Starosta **Mirosław Majka**, kierownik Wydziału Oświaty, Zdrowia, Kultury i Sportu Pan **Bogdan Wachowiak** oraz sekretarz Uczniowskiego Klub Lekkoatletycznego „Feniks” pani **Joanna Kruk**.

Organizacje pozarządowe bogatą ofertę skierowały przede wszystkim do rodziców z dziećmi. Specjalnie dla nich przygotowano dużą liczbę atrakcji, m.in. konkursy plastyczne, konkursy sportowe, wędkarskie, quiz wiedzy o organizacjach pozarządowych, zajęcia modelarskie oraz manualne. Poza tym można było bezpłatnie zbadać ciśnienie krwi, zobaczyć ekspozycję rękodzieła, obejrzeć wystawę numizmatyczną, zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie w fotobudce oraz wziąć udział w zajęciach jogi z instruktorem. Dla najmłodszych uczestników festiwalu nieodpłatnie udostępniono także dmuchane zamki. Odwiedzający festiwal mogli także porozmawiać z członkami organizacji pozarządowych i bezpośrednio od nich dowiedzieć się czym zajmują się ich organizacje. Dodatkową atrakcją zapewnili członkowie Świdwińskiego Stowarzyszenia Lotnictwa Rekreacyjnego, którzy nad terenem festiwalu zrzucali z motolotni cukierki. Na młodszych uczestników czekały wata cukrowa i popcorn, a dla starszych pyszna grochówka. Dodatkowym elementem festiwalu był odbywający się na świdwińskim zamku turniej szachowy zorganizowany przez członków Klubu Szachowego „Caissa”

z Polczyna-Zdroju. W rywalizacji udział wzięło 65 uczestników.

III Świdwiński Festiwal Organizacji Pozarządowych stał się także doskonałą okazją do integracji pomiędzy członkami trzeciego sektora. Organizatorzy liczą, że nawiązane kontakty przyniosą organizacjom pozarządowym wymierne korzyści w postaci nowych projektów, które będą realizowane w kolejnych latach i przyczynią się do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców Świdwina oraz regionu.

Patronat Honorowy nad III Świdwińskim Festiwalem Organizacji Pozarządowych objęli: Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego **Olgierd Geblewicz**, Burmistrz Miasta Świdwin **Jan Owsiak** oraz Starosta Powiatu Świdwińskiego **Mirosław Majka**.

III Świdwiński Festiwal Organizacji Pozarządowych odbył się dzięki wsparciu finansowemu ze środków Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego oraz Urzędu Miasta w Świdwinie. G.Sz.

SUKCES ZESPOŁÓW LUDOWYCH Z RUSINOWA NAGRODY IMIENIA PROFESORA MOJSIEWICZA

W ostatni wrześniowy weekend Zespoły Ludowe „Dąbrowiaczy” i „Barwinok” z Rusinowa wzięły udział w XV Artystycznych Spotkaniach Seniorów w Międzyzdrojach. W przeglądzie uczestniczyły 44 zespoły w kilku kategoriach. Oba zespoły zostały gorąco przyjęte przez publiczność i docenione przez jury. „Dąbrowiaczy” zdobyli I miejsce, a „Barwinok” otrzymał wyróżnienie. Od wielu lat w Międzyzdrojach jest zwyczaj prezentacji zespołów poza sceną, na ulicach i deptakach miasta. W tym roku członkowie zespołów „Dąbrowiaczy” i „Barwinok” podczas ulicznych mini koncertów spotkali się z wieloma wyrazami sympatii ze strony publiczności. Wielu z nich przyjechało do Międzyzdrojów specjalnie, aby nas posłuchać.

Opracowała: Bożena Kulikowska

Na Uniwersytecie Łódzkim odbyło się posiedzenie VI edycji Kapituły Nagrody imienia Profesora Czesława Mojsiewicza.

W skład Kapituły wchodzi profesorowie: **Emilia Mojsiewicz**, **Andrzej Stelmach** (przewodniczący), **Joanna Marszałek-Kawa**, **Jan Iwanek**, **Teresa Łoś-Nowak**, **Teresa Sasińska-Klas**, **Iwona Hofman**, **Grzegorz Piwnicki**, **Grażyna Ulicka**, **Alicja Stepień-Kuczyńska**, **Ryszard Zięba**, **Arkadiusz Żukowski**, **Tadeusz Wallas** oraz dr **Natasza Lubik-Reczek** (sekretarz). Kapituła postanowiła przyznać nagrodę publikacji **Artura Lipińskiego**, *Prawica na polskiej scenie politycznej w latach 1989–2011. Historia, organizacja, tożsamość*, Wydawnictwo ELIPSA. Wyróżnienia otrzymali: **Herbert Gnaś**, *Protokół z Kioto. Analiza decyzji międzynarodowej*, Wydawnictwo Adam Marszałek; **Wojciech Tomasz Modzelewski**, *Paradyplomacja regionów. Studium województw Polski wschodniej*, Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; **Maciej Potz**, *Teokracje amerykańskie. Źródła i mechanizmy władzy usankcjonowanej religijnie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego.

Natasza Lubik-Reczek

SONORES W DRODZE DO SŁAWY MATEMATYCZNA JEDYNKA NA START

23 i 24 września 2017 r. w Sławie w województwie lubuskim obchodzono Lubuskie Święto Pieśni. Z tej okazji w tamtejszym kościele pw. św. Michała Archanioła odbył się VI Festiwal Muzyki Chóralnej. Wzięło w nim udział dziewięć chórów z całej Polski, m.in.: z Wrocławia, Łodzi, Zielonej Góry, Drawska. Świdwin reprezentował Świdwiński Chór Kameralny Sonores.

W sobotę, w przeddzień konkursu, miały miejsce warsztaty wokalne, które poprowadzili utytułowani muzycy i dyrygenci, członkowie jury. Pod ich kierunkiem wszyscy uczestnicy doskonalili swoje umiejętności i przygotowywali się do wspólnego wykonania trzech pieśni, co miało nastąpić po zakończeniu konkursu w koncercie finałowym. W niedzielę od rana trwały przesłuchania. Chociaż chóry różniły się liczebnością, zaawansowaniem w śpiewaniu oraz repertuarem, to poziom wykonania utworów był wyrównany, wysoki i zasługiwał na najwyższe uznanie.

Chór Sonores uplasował się w brązowym paśmie. Dyrygent **Bolesław Kurek** odebrał z rąk jurorów dyplom i piękne trofeum – statuetkę Chrystus Frasobliwy. Zwieńczenie festiwalu stanowiło odśpiewanie przez „zjednoczony chór” liczący ponad dwustu wykonawców pieśni *Ubi Caritas*, *Dona Nobis* i *Hymn To Freedom*. Dla uczestników tego przedsięwzięcia, ale także dla słuchaczy było to ogromne przeżycie. R.M.

Od października 2017 r. w Publicznej Szkole Podstawowej nr 1 im. Orła Białego w ramach innowacji pedagogicznej realizowany będzie projekt „Matematyczna Jedyńska na start”. Jego adresatem są wszyscy uczniowie drugiego etapu edukacyjnego. Program jest całkowicie finansowany przez Fundację mBanku w ramach konkursu grantowego „mPotęga”. Kwota, którą na drodze konkursu udało się pozyskać dla naszej szkoły, to 4305 złotych.

Główny cel projektu to przekonanie naszych dzieci, że na pozór trudna i zawiła matematyka jest wszechobecna w naszym życiu, a jej znajomość bez wątpienia ułatwia codzienne funkcjonowanie.

Starając się zadbać o atrakcyjność zajęć, zaplanowano w formie turnieju klasowego sześć następujących działań:

- Matematyczne dyktando – październik 2017 r.
- Parada matematyków – konkurs na najlepsze przebranie za słynnego matematyka – listopad 2017 r.
- Reklama bryły – plakat lub filmik (dodatkowe punkty za reklamę w języku angielskim) – listopad 2017 r.
- Szybciej, wyżej, dalej – sztafeta matematyczna – grudzień 2017 r.
- Matematyczne origami – konkurs na ozdobę choinkową – grudzień 2017 r.

Wprowadzenie elementu rywalizacji, jakim jest forma turnieju międzyklasowego, w którym uczniowie za każdą konkurencją będą otrzymywać określoną liczbę punktów, ma na celu zaktywizować ich, skłonić do kreatywności oraz doskonalić tak dziś pożądaną w społeczeństwie umiejętność pracy w grupie. Aby jednak dać szansę na spróbowanie sił w matematycznych labiryntach każdemu uczniowi, liderami klas i osobami odpowiadającymi za wytypowanie reprezentantów do poszczególnych konkurencji uczyniliśmy wychowawców. To oni najlepiej znają swoich podopiecznych i umieją ich zmotywować do działania. Dla koordynatora bardzo ważne jest to, aby projekt znalazł jak największą grupę odbiorców, ponieważ za zaangażowanie wszystkich uczniów z danej klasy przyznawane będą dodatkowe punkty.

A jest o co walczyć, gdyż klasa, która zajmie I miejsce, w ramach nagrody weźmie udział w warsztatach OZOBOT, dzięki którym pozna świat programowania. Poza tym zwycięscy uczniowie podczas wyjazdu do Szczecina będą mogli zwiedzić eksperymentarium Eureka, jak również Muzeum Techniki i Komunikacji.

Warto także wspomnieć, że działania prowadzone w „Jedynce” są kierowane nie tylko do uczniów. Ich adresatami są również rodzice i z myślą o nich przeprowadzone zostaną warsztaty pt. „Wspieranie dzieci w pokonywaniu trudności w uczeniu się matematyki”.

Jako pasjonaci matematyki liczymy, że udział w projekcie pomnoży naszą radość z dzielenia się doświadczeniami.

Autorką i koordynatorką projektu jest **Magdalena Szydłowska**. G.Sz.

VII GRA MIEJSKA

W sobotę 23 września uczniowie naszej szkoły licznie stawili się na starcie VII Gry Miejskiej im. Rudolfa Virchowa. Pomimo niesprzyjającej aury wszystkim dopisywały humory, a na mecie (w Dużym Parku) czekał na uczestników także słodki poczęstunek. Najlepsze okazały się zespoły z SP 1 – pierwsze miejsce zajęła drużyna „EINHORN”, w składzie: **Julia Kottowska, Julia Mazurkiewicz, Lidia Matysiak, Zuzanna Sychalska, Natalia Jaszczyk**; drugie z kolei grupa „ADHD w 3D”, w składzie: **Julia Radzikowska, Filip Janasik, Adrianna Lipkowicz, Amelia Zygmunt, Kacper Sereda**. Wszyscy uczestnicy zawodów otrzymali pamiątkowe dyplomy i drobne upominki. Organizatorem Gry Miejskiej był PTTK Świdwin, a opiekunami uczniów: **Monika Babiak, Edyta Pietrucik, Barbara Mariak** oraz **Agnieszka Górka**. Zwycięzcom serdecznie gratulujemy!

Agnieszka Górka

INAUGURACJA NA UNIWERSYTECIE MIKOŁAJA KOPERNIKA

Tradycyjnie w Auli UMK odbyła się oficjalna inauguracja roku akademickiego 2017/2018. Wziął w niej udział wiceminister nauki i szkolnictwa wyższego dr hab. **Sebastian Skuza**. JM prof. dr hab. **Andrzej Tretyn** rektor UMK przedstawił osiągnięcia Uniwersytetu oraz zaprezentował plan działań na najbliższy rok. Wykład inauguracyjny pt. *Świat pełen planet* wygłosił prof. dr hab. **Andrzej Niedzielski**, natomiast prof. dr hab. n. med. **Waldemar Jędrzejczyk** został wyróżniony medalem Convallaria Copernicana.

Otwierając uroczysty bankiet rektor prof. **Andrzej Tretyn** wraz z Kolegium Rektorskim życzył pracownikom i studentom sukcesów w nowym roku akademickim. Uroczysty toast wraz z nim spełnili również **Barbara** i **Krzysztof Mikulscy**, prorektor **Beata Przyborowska**, prof. **Andrzej Radziwiński**, proboszcz Parafii Ewangelicko-Augsburskiej **Michał Walukiewicz**, prof. **Marek Jackowski**, prof. **Waldemar Jędrzejczyk**, marszałek województwa **Piotr Calbecki** oraz Konsul Honorowy Słowacji **Wiesław Olszewski**.

I.N.-B.

PROFESOR ANDRZEJ CHODUBSKI – UCZONY I PRZYJACIEL

Pod takim tytułem odbyła się w Łodzi sesja naukowa zorganizowana przez Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego, Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego. Patronat nad nią objęli Komitet Nauk Politycznych Polskiej Akademii Nauk

Iwona Hofman, Walenty Baluk, Marcelli Kosman, Tadeusz Wallas i Grzegorz Janusz.

Wystąpien słuchają: **Jerzy Sielski**, **Andrzej Gąsiorowski**, **Maciej Szczerowski**, **Helena Gnatowska**, **Beata Słobodzian** i **Jakub Potulski**.

oraz Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych. W trakcie tego spotkania biogram Profesora Chodubskiego przedstawiła profesor **Alicja Stępień-Kuczyńska**. Profesor **Marcelli Kosman** mówił na temat sylwetki prof.

W rozmowach kulturalnych uczestniczyli **Tadeusz Dmochowski**, **Magdalena Musiał-Karg**, prorektor **Stanisław Starosta**, **Krystyna Żukowska**, **Natasza Lubik-Reczek** oraz **Andrzej Stelmach**.

Bogumiła Kosman, **Kazimierz Kubiak**, **Anna Jach**, **Barbara Krauz-Mozer**, **Alicja Stępień-Kuczyńska**.

Chodubskiego jako historyka i badacza cywilizacji. Swoje wystąpienie prof. **Barbara Krauz-Mozer** (UJ) poświęciła analizie prof. Chodubskiego w zakresie teorii i metodolo-

gii. Natomiast profesorowie **Tadeusz Wallas** – prezes Komitetu Nauk Politycznych PAN oraz **Arkadiusz Żukowski** – prezes PTNP mówili o wkładzie prof. Chodubskiego w działalność towarzystw naukowych. Na zaproszenie prowadzącego obrady dziekana prof. **Andrzeja Stelmacha** głos zabrali również dyrektor Instytutu Politologii UG prof. **Andrzej Gąsiorowski**, dziekan Politologii UMCS prof. **Iwona Hofman** oraz prof. **Grzegorz Janusz** z tego samego uniwersytetu. Po zakończonych obradach uczestnicy sesji wysłuchali koncertu muzyki poważnej, który odbył się w Sali Kominkowej Pałacu Bidermann.

M.Sz.

ŚWIĘTO LUDZI KULTURY

Dzień Działacza Kultury, który odbył się 28 września w sali rycerskiej zamku, był okazją do wyróżnienia osób, które w minionym roku wykazały się w tej dziedzinie szczególną aktywnością.

Jest to dość specyficzne święto, które funkcjonuje jedynie w wymiarze lokalnym. Wprawdzie kiedyś w kalendarzu świąt branżowych istniał Dzień Pracownika Kultury, ale dawno już został z niego usunięty. Po wielu latach przerwy w Świdwinie postanowiono w 2006 roku przywrócić ten zwyczaj, a termin wyznaczono na 28 września. Jest to szczególna data w powojennej historii świdwińskiej kultury, upamiętnia bowiem oddanie do użytku wyremontowanego zamku, przeznaczając go na siedzibę ośrodka kultury. Tę rolę z powodzeniem pełni do dziś.

Spotkanie zgromadziło przedstawicieli różnych środowisk zaangażowanych w życie kulturalne miasta. Rozpoczęło się występem zespołu gitarowego „Przed siebie” pod kierownictwem Roberta Ussa. Kierownik Wydziału Oświaty, Zdrowia, Kultury i Sportu Urzędu Miasta **Bogdan Wachowiak** podsumowując miniony rok podkreślił, że życie kulturalne miasta tworzą zarówno instytucje do tego powo-

lane, czyli Świdwiński Ośrodek Kultury oraz Klub 1. Skrzydła Lotnictwa Taktycznego, jak i działacze i animatorzy, którzy bezinteresownie poświęcają swój wolny czas. Następnie przyznano nagrody, które wręczali: burmistrz **Jan Owsiak**, wiceburmistrz **Urszula Cieślińska** oraz przewodniczący Rady Miasta, **Henryk Klaman**.

Spotkanie było także okazją do otwarcia nowej wystawy w zamku. Tym razem swoje prace malarskie zaprezentowała **Anna Szwedko**, mieszkanka Smółdźęcina koło Polczyna-Zdroju. Z zawodu jest położną, po przejściu na emeryturę odkryła w sobie pasję malarską. Od kilku lat maluje obrazy na płótnie farbami olejnymi. Tematami jej prac są najczęściej pejzaże, martwa natura, kwiaty, zwierzęta i postacie. Świdwiński Ośrodek Kultury zaprasza do oglądania jej prac w zamkowym salonie wystaw.

G.Sz.

SENATOR ZIENTARSKI NA KONGRESIE

Pierwszym parlamentarzystą, który zadeklarował swój udział w V Międzynarodowym Kongresie Azjatyckim, jest senator RP dr **Piotr B. Zientarski** wiceprzewodniczący Polsko-Kazachstańskiej Grupy Parlamentarnej. Po przeprowadzonych rozmowach z prezesem Towarzystwa Azji i Pacyfiku dr. **Adamem Marszałkiem** pan senator Zientarski udał się wraz z małżonką **Marią** na spacer po pięknej toruńskiej Starówce.

K.T.

UCZYLI SIĘ HISTORII OD JEJ ŚWIADKÓW

Spotkanie upamiętniające wybuch II wojny światowej odbyło się 5 października w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Rzepczynie. Zgromadziło kombatantów i samorządowców z powiatu świdwińskiego oraz podopiecznych tej placówki. Spotkanie zorganizowało Starostwo Powiatowe przy współudziale samorządów lokalnych z terenu powiatu, w tym Miasta Świdwin. Zaproszono na nie ostatnich żyjących świadków dramatycznych wydarzeń historycznych sprzed kilkudziesięciu lat. Znaleźli się wśród nich między innymi kombatanci, którzy walczyli podczas wojny, ludzie zesłani na przymusowe roboty do Niemiec, ofiary masowych zsyłek na Syberię w latach 40. osoby, które urodziły się podczas wojny lub były wówczas małymi dziećmi i inni. Powojenne losy rzuciły ich do powiatu świdwińskiego, gdzie są zrzeszeni obecnie w różnych organizacjach. Chłopcy z Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Rzepczynie przygotowali program artystyczny „Lekcja z Września” nawiązujący do wybuchu II wojny światowej. Jeden z kombatantów wspominał swoje wojenne losy, a każdy z zaproszonych gości został wyczytany z imienia i nazwiska. Goście mieli okazję zwiedzić pałac w Rzepczynie i zapoznać się z pracą ośrodka.

G.Sz.

JUBILEUSZ PROFESORA ROKA POŻEGNANIE PŁK. DYPL. WIESŁAWA EUGENIUSZA MIERNIKA

W Oratorium Marianum Uniwersytetu Wrocławskiego odbyła się uroczysta sesja naukowa związana z jubileuszem 70. urodzin prof. zw. dr. hab. **Bogdana Roka**. Rozpoczął ją panel dyskusyjny pt. „Staropolski ogląd świata” koncentrujący się wokół dorobku Jubilatata. Dyskusję poprowadził prof. **Filip Wolański**, a uczestniczyli w niej: prof. **Stanisław Roszak**, prof. **Krzysztof Mikulski**, prof. **Mariusz Markiewicz** oraz dr **Andrzej Krzysztof Link-Lenczowski**. Życzenia Jubilatowi składali uczeni z całej Polski, w tym reprezentujący wrocławską Alma Mater: rektor prof. **Adam Jezierski**, prorektor prof. **Jan Burdukiewicz** oraz dziekan Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych prof. **Przemysław Wiszewski**.

Na zakończenie uroczystości dyrektor Instytutu Historycznego UW r. prof. **Rościśław Żerelik**, wicedyrektor IH prof. **Filip Wolański** oraz prezes dr **Adam Marszałek** wręczyli prof. Rokowi księgę jubileuszową.

Gwiazdą spotkania była małżonka Jubilatata prof. dr hab. **Wanda Wojtkiewicz-Rok**. P.J.

Staropolski ogląd świata. Nulla dies sine linea. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Bogdanowi Rokowi w 70. rocznicę urodzin, red. E. Kościak, F. Wolański, R. Żerelik, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2017, ss. 636.

W dniu 19 września 2017 roku, zmarł w szpitalu, w Warszawie płk dypl. **Wiesław Eugeniusz Miernik**, zasłużony oficer Lotnictwa Polskiego, członek Oddziału Warszawsko-Mazowieckiego Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP i członek Klubu Seniorów 3. DLMB. Ś.p. płk dypl. Wiesław Eugeniusz Miernik urodził się 6 września 1932 r. w miejscowości Piotrowszczyzna, na Wileńszczyźnie. Do wojska wstąpił 28 września 1952 r. do Oficerskiej Technicznej Szkoły Wojsk Lotniczych w Zamościu, po ukończeniu której w 1953 r. został skierowany do 40. plm do Świdwina, gdzie pełnił służbę na stanowiskach: technika samolotu (1953–1961), oficera personalnego, oficera rozpoznania powietrznego, oficera operacyjnego i szefa sztabu eskadry lotniczej (1961–1972). Następnie w latach 1972–1977 pełnił służbę na stanowisku szefa sztabu-zastępcy dowódcy 32. plrt w Sochaczewie. W latach 1977–1978 był starszym oficerem Wydziału Operacyjnego 3. DLsZr w Świdwinie, a w latach 1978–1991 był początkowo starszym oficerem, a następnie starszym specjalistą w Zarządzie I Operacyjno-Strategicznym, w VI Oddziale Wojsk Lotniczych Sztabu Generalnego WP, w Warszawie. W 1976 r. ukończył ASG WP, a w 1985 r. Podyplomowy Kurs Operacyjny Wojsk Lotniczych. Do rezerwy odszedł 2 września 1991 r. Odznaczony: KKOOP (1987), ZKZ (1979), SKZ (1970), brązowym, srebrnym i złotym Medalem „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny”, brązowym, srebrnym i złotym Medalem „Za Zasługi dla Obronności Kraju” oraz innymi odznaczeniami państwowymi i resortowymi. Od 7 listopada 2012 r. należał do SSLWRP, a od 4 grudnia 2014 r. był członkiem Klubu Seniorów 3. DLMB.

Został pochowany 22 września 2017 r. na Cmentarzu Parafialnym w Starych Babicach koło Warszawy. W ceremonii pożegnalnej uczestniczyła rodzina zmarłego, była kadra i pracownicy Sztabu Generalnego WP, poczet sztandarowy Oddziału Warszawsko-Mazowieckiego Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP, delegacje organizacji społecznych i Stowarzyszeń Seniorów Lotnictwa Polskiego, jak również Koledzy i przyjaciele. Po mszy żałobnej w kościele, w imieniu kolegów, pożegnał Go płk dypl. pil. Stefan Rybiński, skarbnik Oddziału Warszawsko-Mazowieckiego Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP.

płk pil. dr Henryk Czyżyk

CZYTAJĄ „ECHO ŚWIDWINA”

Jacek Snopkiewicz,
dyrektor Festiwalu Sztuki Faktu

Danuta Karwat,
przewodnicząca Sekcji Emerytów
i Rencistów w Szczecinku

Marek Pijanowski,
dyrektor CK Dwór Artusa

red. Joanna Toszek, TVP Szczecin,
dr Barłomiej Toszek, Uniwersytet Szczeciński

ROZMOWY O KSIĄŻKACH SZCZECIŃSKI KONGRES EUROPEISTYKI

W czasie jednego z przyjęć prezes **Halina Marszałek** poinformowała dyrektor **Krystynę Zaleską** o nowościach wydawniczych opublikowanych w ostatnim czasie w Wydawnictwie Adam Marszałek.

Magdalena Łożyńska

SPRZĄTALI ŚWIDWIN

Pod koniec września w SPI odbyła się akcja „Sprzątania Świata”. Wzięli w niej udział uczniowie ze wszystkich klas. Pod opieką wychowawców i nauczycieli młodzież wyruszyła na ulice miasta, aby je porządkować. Uczniowie zostali wyposażeni w jednorazowe rękawiczki oraz worki na odpady przez Urząd Miasta w Świdwinie.

Celem akcji było zwrócenie uwagi na konieczność dbania o środowisko. Tegoroczne hasło zachęcało do segregacji odpadów, aby w pełni zostały one wykorzystane. Wszyscy powinniśmy zadbać o to, aby butelki plastikowe, szklane, puszki metalowe znalazły się w odpowiednich pojemnikach. Warto segregować odpady, ponieważ można je w ten sposób powtórnie wykorzystać.

Oprócz wyjścia na ulice miasta na terenie szkoły pojawiły się gazetki informujące o założeniach akcji „Sprzątania Świata” oraz odbyły się na zajęciach pogadanki. Nad sprawnym przebiegiem akcji czuwały panie: **Dorota Sawicka**, **Agnieszka Górka** i **Ewa Marciniak**.

Ewa Marciniak

W dniach 26–28 września odbywał się w Szczecinie II Kongres Europeistyki. Wiodącym tematem kongresu było „Państwo w Unii Europejskiej”. Obrady otworzył prezydent **Andrzej Duda**. Wśród gości byli m.in.: Komisarz UE ds. rynku wewnętrznego i przedsiębiorczości **Elżbieta Bieńkowska**, ambasador UE dyrektor Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Warszawie **Marek Prawda**, europosłowie **Dariusz Rosati** i **Czesław Hoc**, Wicemarszałek Sejmu **Joachim Brudziński**, senator **Grzegorz Napieralski**, Wojewoda Zachodniopomorski **Krzysztof Kozłowski**, Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego **Jarosław Rzepa** i Prezydent Miasta Szczecina **Piotr Krystek**. Wiele pochwał za bardzo dobrą organizację kongresu zebrali przewodniczący Komitetu Naukowego prof. **Janusz Ruszkowski** oraz przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego prof. **Renata Podgórska**.

Wśród uczestników kongresu byli m.in.: prodziekan Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego dr **Anna Kalinowska-Żeleźnik**, dziekan tego wydziału prof. **Tadeusz Dmochowski**, prof. **Bogdan Góralczyk** z Uniwersytetu Warszawskiego, prof. **Wiesław Bokajło** z Uniwersytetu Wrocławskiego, dr **Adam Marszałek** oraz prof. **Grzegorz Piwnicki**.

Krzysztof Galus

KONSUL GENERALNA I TORUNIANIE

W restauracji znanego gdańskiego hotelu Hilton odbył się uroczysty bankiet wydany przez panią Konsul Generalną Chińskiej Republiki Ludowej **Zhao Xiuzhen**. Wśród liczego grona gości znalazła się grupa znanych torunian, wśród których byli m.in. uwiecznieni na pamiątkowej fotografii rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika prof. **Andrzej Tretyn**, prezes **Joanna Jarkiewicz-Tretyn** oraz stojący po lewej stronie Pani Konsul Generalnej dyrektor ECE **Halina Marszałek** i Wicewojewoda Kujawsko-Pomorski **Józef Ramlau**.

A.M.

Z historii miasta i ziemi świdwińskiej

Ulica Nowomiejska (Neustadstrasse)

Ludwig Kortlepel to nazwisko dobrze znane miłośnikom i badaczom przeszłości ziemi świdwińskiej. Mieszkał w Białogardzie, gdzie w latach trzydziestych i czterdziestych ubiegłego wieku był rektorem szkoły dla dziewcząt. Napisał między innymi *Świdwińskie historie i opowiadania* (*Schivelbeiner Geschicht und Geschichten*, 1925) oraz *Z ziemi białogardzkiej* (*Aus dem Lande Belgard*). Z tej ostatniej pochodzi poniższy tekst.

Kolejne wojny nie omijały miasta; 30-letnia, 7-letnia... i ostatnie napoleońskie... kontrybucje, przemarsze wojsk, pomory i pożary powodowały ubożenie mieszkańców i niemal jego upadek. A jednak po każdej z tych klęsk miasto się odbudowywało i piękniało. Wytoczano i zabudowywano domami nowe ulice, powstawały zakłady rzemieślnicze i fabryczki, park i inne tereny rekreacyjne.

W tekście autor nie wspomina o przebywających w mieście żołnierzach polskiego batalionu piechurów i naszym szwadronie ułanów idących z Napoleonem. Nie wspomina o olbrzymiej kontrybucji w gotówce i wekslach na sumę 10 tysięcy talarów, które miasto musiało zapłacić.

A. Zechlin w swojej *Historii Świdwina...* pod datą 1807 roku notuje: „Przez miasto w kierunku na Kołobrzeg przeciągały większe oddziały wojsk francuskich. Od tego czasu miasto musiało dla nich odprowadzić wiele pieniędzy i żywności, tak że wkrótce zapanowała powszechna bieda”.

Ale nie ciężarom związanym z wojną autor poświęca swój tekst, choć o tym na wstępie wspomina. Pisz o świdwińskich rodzinach rzemieślników, kupców, rolników i urzędników miejskich. Wymienia przodków Rudolfa Virchowa: dziadka Chrystiana, rzeźnika, i jego braci: piekarza Gotleba, szewca Martina i rzeźnika Johanna. Kilku wśród wymienionych w tekście osób było narodowości żydowskiej. Dzięki nim wszystkim miasto rosło i piękniało.

Dla mnie ten tekst to jak kadr z urwanego filmu dokumentalnego o dawnej historii naszego miasta. Suchy, wyprany z emocji i tym bardziej poruszający. Małe miasteczko, ludzie mówiący innym językiem. A w tle beznamietnej wyliczanki zawodów, nazwisk... jest życie. Gdy dobrze rozejrzy-

my się wokół, to nieliczne ślady ich obecności w naszym mieście nie umkną naszej uwadze.

Kartki z przeszłości

Obywatele świdwińscy musieli w 1812 roku dołożyć się do utrzymania francuskich oddziałów. Liczył się dochód, a nie stan własności czy użytkowania. Lista podatkowa się zachowała i pokazuje raczej skromny ogólnie dobrobyt mieszczan. Zaskakuje jednak czasem to, że zamożni obywatele zostali raczej nisko opodatkowani, a z drugiej strony żadnej służącej nie oszczędzono opodatkowania i uderzono bezlitośnie po kieszeniach zatrudnionych na państwowych i samorządowych posadach. Nie chcemy jednak krytykować systemu pobierania podatków w tamtych czasach. Chcemy tylko przywołać w pamięci nazwiska i zawody ówczesnych obywateli miasta. Świdwin liczył prawie 1600 mieszkańców; 268 z nich płaciło podatki. O 229 osobach możemy powiedzieć, czym się zajmowały. Listę otwiera 34 szewców o nazwiskach do tej pory znaczących w mieście: trzech Hauerów, czterech Lampe, dwóch Kornów, dwóch Luedtke, dwóch Schlosshauerów, dwóch Roehlow, trzech Raspe, dwóch Rohde i po jednym Knaacku, Harnacku, Loewe, Radelu, Prochnowie, Schroederze, Voelzu, Sonnenburgu, Boernerze, Winterze, Rotschalku, Nickelu, Hermannie, Virchowie. Do czeladników szewskich zalicza się jeden – Linde. Sukienników było 25: trzech Kohlhoffów, czterech Doege, dwóch Ranowów, trzech Spiegelów i po jednym o nazwiskach: Konradt, Schroeder, Aschenbrenner, Schlechter, Frank, Strickert, Rodenwaldt, Splittgerber, Priebe, Schwandt, Mauss, Lenz, Zernott, do tego postrzygacz sukna Kley z Kołobrzegu (1809 rok).

Rynek

Sukiennicy byli zawsze najbardziej szacownym cechem, także pod nową ordynacją miejską nadawali oni ton. Do nich trzeba doliczyć siedmiu tych, którzy wyrabiali lekkie barchany i flanele. Byli to: Wrahse, Schulze, Frank, Theiss, Mueller, Kaapke i Knuth. Wśród 24 rajców miejskich w 1809 roku cech sukienników reprezentowało sześciu – mocna grupa w po-

Most na Redze przy młynie

równaniu z tylko jednym mistrzem szewskim w Radzie. Krawców w niej nie było. A przecież według wykazu podatkowego siedmiu krawców miało w mieście warsztaty: Levin, Schimmelpfennig, Koeller, Puttkammer, Bartholdy, Weiss i Dumslaff, który prowadził też pokątną szkołę.

Mistrzów piekarskich było dziesięciu: Rodenwaldt, Schimmelpfennig, Mallon, Doege, Kuehle, Thimm, Kleeinig, Lenz, Schulz i Virchow, służącym był Buck. Sędziemu miejskiemu Birnerowi podlegał woźny sądowy Hinz. Kościołowi i szkole przewodził superintendent Benekendorf, drugi kaznodzieja nazywał się Fischer; rektor Schramm oprócz pracy w szkole musiał jeszcze brać na siebie ranne kazania podczas wielkich świąt. Kantor Schulze prowadził chór szkolny i grał na organach oraz kierował pierwszą klasą w szkole.

Rzeźników miejskich było siedmiu: Gottlieb Zernott, Martin, David i Friedrich Zernott, Christian i Johann Virchow, a także mistrz Dehnel. Ta liczba w małym prowincjonalnym mieście wydaje się niezrozumiała, myli. W rzeczywistości były tylko dwie rzeźnie i jeden rzeźnik domowy.

Garncarstwu oddawało się sześciu mistrzów: Guenther, Braun, Scheddin, Priebe, Riedrich i Nickel. Sporządzali garnki do domowego użytku i byli w całym tego słowa znaczeniu garncarzami.

Mistrz Nickel robił też rynny dachowe, znakomite dachówki gliniane (Gimnazjum jeszcze jedną przechowuje). Sześciu stolarzy miało znane nazwiska: Sass, Luebner, Saniter, Dumslaff, Zingler i Schumann. Do trzech murarzy: Kuehla, Wintera i Bernhardta dołączył mistrz ciesielski Paul. Było to ręczne budowanie. Dwóch szklarzy – Kalich i Ruiffle – zajmowało się oknami. Było też siedmiu kowali i dwóch ślusarzy. Oto ich nazwiska: Wiedenhaupt, Klemp, Nemkitz, Dumslaff, Beyer, kotlarz Schiebner, gwoździarz Beyram, ślusarz Numann i Braun.

Zaskakuje liczba kuźnierzy, mianowicie czterech: Block, Dehnel i Splittgerber (Block i Chr. Dehnel byli radnymi miejskimi). Trzeci Dehnel był kuźnierzem, tak jak jego konkurent Mundt. Bednarzy było dwóch: Voelz i Dettmer. Wreszcie trzeba jeszcze wymienić mistrzów siodlarskich: Bewersdorffa i Artmanna, podobnie jak guzika Harnacka, farbiarz Paulego, dwóch tokarzy: Hinze i Rehwickela, chirurgów (jak się nazywali) Haegera i Menge, jak również felczera Feilske.

Z Berlina przywędrował zegarmistrz Collignon, który – podobnie jak szklarz Ruiffle – nosił nazwisko francuskie i który dzięki swej znajomości języka francuskiego mógł czasem służyć miastu jako tłumacz. W końcu byli jeszcze brązownik Richnow i cynownik, który także zajmował się blacharstwem. Do stanu rękodzielniczego należał także sporządzcza tabaki Hackert, który chętniej pozwala się nazywać fabrykantem i podobnie jak chirurdzy niechętnie dałby się stawiać na równi z towarzyszami cechowymi.

Z innych zawodów każde dziecko znało miejskiego pastucha Leistikowa, który co rano zwoływał krowy, owczarza Trappa i świniarza Gottschalka, który swoje podopieczne pędził na Hammerholz lub na Buchholz [okolice dzisiejszego jeziora Bukowiec – Z.C.]. Latem owczarz Kafarth przechodził ze swoimi owieczkami z dóbr szlacheckich [teren za Bramą Kamienną i murami miasta, tereny pokartuskie, okolice Batalionów Chłopskich – Z.C.] przez Bramę Kamienną, bo oborę miał między Baustrasse i Ritterstrasse [ulice Słowiańska i Krzywoustego – Z.C.].

Świdwin był przecież po części miastem rolniczym. Wystarczy popatrzeć na nazwy ulic [m.in. Młyńska, Końska, Myśliwska, Górzysta, Stodołowa, Ogrodowa, Kwiatowa, Pasterska Droga – Z.C.].

Widok na Bramę Kamienną od strony placu Jana Pawła II

Wśród dwudziestu ośmiu mieszkańców rolników znajdujemy tak znane nazwiska, jak: Graunke (pięciu), Schimmelpfennig

(dwóch), Krueger, Malleu, Kysow, Steffen (trzech), Wofler, Klug, Schmidt, Schroeder, Tueenge, Barz, Mueller, Strey, Grunewald, Ewert, Gehrke, Altenburg, Kreisch, Rusch, Remter. Jako robotnicy dniówkowi pracowali u nich: Bartz, Dorow, Brandt, Will, Neske, Schwahn, Strey, Kogglin, Bumcke, Zirbel, Kysow, Loose, Ruthsatz, Albrecht, Kreitlow, Schroeder, Wruck.

Przy każdej bramie miejskiej mieszkał pisarz bramowy: Marcks przy Bramie Kamiennej oraz Haupt przy Bramie Młyńskiej; ich przełożonymi byli poborca akcyzy Zoch i poborca powiatowy Wendler. Prowadzącym księgę kontrolną poborcy podatkowego był Zimmermann. Żandarmerem był Sodemann. Czy było ich więcej w Świdwinie, nie wiadomo.

Nad porządkiem w mieście czuwał burmistrz Plieth wraz z Radą. Mało było wtedy skarg na pocztę. Naczelnik Schumacher i pocztylion Raduenz pełnili służbę pocztową. Kiedy trzeba było przekazać nowiny, do dyspozycji była pomoc położnej Zickur. Może jednak każdy obywatel czynił to wtedy chętnie?

Dzierżawca Mueller żył na miejskim folwarku [Stadthofe] przy dzisiejszej Stadthofstrasse [teren przy nieistniejącej dzisiaj ulicy, okolice ośrodka pomocy społecznej – Z.C.]. Starosta von Briesen mieszkał w majątku Botenhagen [dzisiejsze Zatorze, okolice ulic Szczecińskiej i Koszalińskiej – Z.C.], który znajdował się za Bramą Zamkową [prawdopodobnie chodzi o Młyńską – Z.C.]. Dobra szlacheckie za Bramą Kamienną należały do pana von Ueckermana. Gdzie mieszkał pan von Muenchow (prawdopodobnie zdymisjonowany oficer), trudno ustalić. Być może przeniósł się do miasta, pochodził z Retzin [Rzęcino – Z.C.], aby być bliżej felczera. Jego rana nie zwolniła go z podatku wojennego, podobnie jak strażnika leśnego inwalidę Raspe. Nie oszczędzono nikogo, nawet trzech reńcistów: Gillgrodta, Heuera i Teichgraebere,

a zwłaszcza burmistrza w stanie spoczynku Brewinga. Płacił prawie tak dużo jak aptekarz Rede i piwowarzy: Viehlbaum, Rodenwaldt i Klemp. Stan kupców reprezentują tylko dwa nazwiska: Henniges i Klatt. Cieszymy się, gdy z żółtych stronicy od czytujemy nazwiska naszych przodków. Niejeden ród wymarł, inny zajął wyższe miejsce na drabinie społecznej, jeszcze inny stoczył się niżej. Narzuca się pytanie: „Gdzie znajduje się twój ród?”. W starym wykazie podatkowym znajduje się jakaś wzmianka dla dziś żyjących. Ale także uświadamia on nam, w jak prostych warunkach żyli nasi przodkowie, jak skromne były ich dochody, jak niewielkie były ich wymagania i jak ciężko musieli walczyć o swój byt. Wystarczy zauważyć, że u większości obywateli na stole stały gliniane talerze, filiżanki i dzbanki zamiast fajansu i porcelany. Poza tym żadnej księgarni, żadnego dziennika, żadnego zespołu muzycznego, żadnego teatru, nawet żadnej damskiej krawcowej!

Życie było wymagające i trudne. Ale nie powinniśmy sądzić, że z tego powodu ludzie byli nieszczęśliwi. Niektórym było bardzo trudno zapłacić jednego czy półtora talara podatku. Ale dowolności nie było. Niektórych obywateli opodatkowano tylko na grosze, jednak wszystkim było stokrotnie gorzej niż nam. A my chcemy narzekać?

opracował Zbigniew Czajkowski

Zbigniew Czajkowski – świdwinianin, emerytowany strażak, autor wielu tekstów o przed- i wojennej historii miasta publikowanych w miejscowej prasie. Uehonorowany przez Ambasadę Izraela i Żydowski Instytut Wydawniczy dyplomem za ratowanie zabytków kultury żydowskiej oraz Medalionem Rudolfa Virchowa. Inicjator budowy lapidarium na cmentarzu poewangelickim upamiętniającego przedwojennych mieszkańców miasta.

PROFESOR OWCZARZ W RADZIE PREZES I DZIEKANI OPOWIEŚCI RESTAURATORÓW

W ostatnim czasie prezes **Adam Marszałek** powołał – na wniosek redaktora naczelnego „Kultury i Edukacji” prof. **Mirosława Sobeckiego** – prof. **Ęwę Owczarz** na stanowisko redaktora tematycznego tego prestiżowego kwartalnika.

K.G.

O współpracy wydawniczej z prof. **Urszulą Chęcińską** dziekanem Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego oraz prof. **Tadeuszem Dmochowskim** dziekanem Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego rozmawiał prezes **Adam Marszałek**.

Z.E.

O różnorodności chińskiej kuchni opowiadali dziekanowi Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UW prof. **Stanisławowi Sulowskiemu Jing-sheng He**, właściciel restauracji Pekin oraz **Chang Mar**, właściciel chińskiej restauracji w Toruniu.

M.B.

SĄ MAŁŻEŃSTWEM OD PONAD 60 LAT

Niezwykła uroczystość odbyła się 6 października w świdwińskim Urzędzie Stanu Cywilnego. Państwo **Zofia** i **Zenon Pytli** obchodzili 60. rocznicę ślubu, czyli diamentowe gody. Pani Zofia pochodzi z województwa lubelskiego, pan Zenon z ówczesnego województwa poznańskiego. Przyjechali wraz ze swoimi rodzicami i rodzeństwem w 1945 roku do miejscowości Słonowice. Pobrali się w 1956 roku. Wychowali czworo dzieci – jedną córkę i trzech synów. Oboje ciężko pracowali, aby zapewnić byt licznej rodzinie – pan Zenon w świdwińskim Państwowym Ośrodku Maszynowym, a pani Zofia w firmie „Luxpol” i w Urzędzie Gminy. Podczas uroczystości państwo Pytlik odnowili małżeńską przysięgę. Burmistrz **Jan Owsiak** wręczył im w imieniu Prezydenta RP Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie oraz życzył wiele szczęścia na kolejne lata życia.

G.Sz.

ZUZANNA, COLIN I MARIANNA DWAJ PREZESI I DYREKTOR

Po uroczystym obiedzie wydanym na cześć chińskiej delegacji starzy przyjaciele, prezesi **Xu Bu** i **Adam Marszałek** oraz dyrektor **Jiang Yonggang**, stanęli do wspólnej fotografii.

K.T.

PREZENT DLA AMBASADORA BABAJEWA

W trakcie bankietu wydanego przez ambasadora **Bakhroma Babajewa** z okazji 26. lecia niepodległości Uzbekistanu prezes **Adam Marszałek** wraz z **Małżonką** wręczyli mu pamiątkową publikację prezentującą historię i współczesność tego kraju.

K.G.

W eleganckich kapeluszach zaprezentowały się na tle plakatu ze znakomitym aktorem **Colinem Firthem** – również w kapeluszu – **Zuzanna** i **Marianna**.

A.M.

ECHO
Świdwina

Wydawnictwo Adam Marszałek, ul. Lubicka 44, 87–100 Toruń, tel. 56 660 81 60, 56 664 22 35
fax: 56 648 50 70, e-mail: iwona@marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl/echoswidwina/
Adres Redakcji: „Echo Świdwina”, ul. 3 Marca 25, 78–300 Świdwin, tel. 512 325 892
Druk: Drukarnia nr 2, ul. Warszawska 52, 87–148 Łysomice, tel. 56 659 98 96

Redaguje kolegium w składzie: Elżbieta Wielgosz (redaktor naczelna), Iwona Nadolska-Bartosiak (z-ca redaktor naczelnej), Karolina Targus (redaktor prowadząca), Krzysztof Galus (redakcja techniczna), Szymon Gumienik, Paweł Jaroniak, Kuba Łączkowski, Joanna Marszałek-Kawa, Grzegorz Szczepański, Patryk Wawrzyński

wydawnictwo
adam
marszalek